

Landet, truer med at blive et af de mest brændende Spørgsmaal, som vi overhovedet komme til at befatte os med i denne Rigsdagsamling. Det glædede mig derfor i høj Grad at høre den sidste ærede Taler udtale, at han ikke ønskede, at denne Sag skulde give Anledning til Strid mellem Landbruget og Demokratiet, men at det ærede Medlem anbefalede, at vi skulde tage ganske rolig og jævnt paa Sagen og ikke gjøre den til en politisk Sag, men kun til, hvad den var: et rent og bart økonomisk Spørgsmaal, deri er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem, og det glædede mig særlig at høre denne Udtalelse fra ham, da det er mig en Borgen for, at den ærede Rigsdagsmand derved vil tage Afstand fra de Røster, som have lydt til os fra forskjellige Steder omkring i Landet om, at hvis vi ikke fulgte det ærede Medlem, hans Meningsfæller og den høitæredede Regjering i denne Sag, kunde vi risikere at miste vore Mandater ved det næste Folke-tingsvalg. Det glædede mig i høj Grad, at den ærede Rigsdagsmand ikke paa nogen Maade vilde have mindste Lod og Del i disse Betragtninger (Udfordelse af Højmarf og Flere). Jeg vil anbefale De Herrer ikke at føre saa høirøstet Tale ved Siden af mig, thi saa vil det være vanskeligt for mig at fatte mig i den Korthed, som jeg har ønsket og lovet. Jeg har med stort Glæde fulgt de Bestræbelser, der i de senere Aar ere foregaaede paa Landbrugets Omraade, og jeg har efter mine ringe Evner støttet Bestræbelserne i den Landsdel, hvor jeg bor, for at Bønderne ikke skulde faaa tilbage for Herremændene i at producere godt Smør. Jeg har med Interesse gjort, hvad jeg har formaet for ved Oprettelse af Andelsmeierier at samle Bønderne, for at de derigennem kunde faae saa Meget ud af deres Smørproduktion som vel muligt. Men det kan ikke negtes, at i samme Grad som det vil lykkes Landbrugene, de store og de smaa Bønder, at producere det fineste Smør og derved opnaa den høieste Pris paa det engelske Marked, i samme Grad bliver det umuligt ikke blot for Arbejderbefolkningen, men for den store Middelsklasse her i Landet at kjøbe godt dansk Smør, og det forekommer mig derfor ikke, at de Herrer handle fuldt retfærdigt, naar de ville søge saa vidt mulig at forhindre andre Samfundsklasser i at faae et Surrogat, for hvad de maa undvære af dansk Smør, som de ikke kan faae af den simple Grund, at det bliver dem for dyrt at kjøbe (Bjørnbark: Det bliver det vist ikke). Jeg tror ikke, det ærede Medlem vil paastaa, at disse vanskelige Tider indbyde Smaafolk eller Middelsstanden i det

Hele til at kjøbe bedste dansk Smør, naar der kan opnaas saa høie Priser, som der for Tiden opnaas for det. Det forekommer mig dog ogsaa at være en temmelig flot Betragtning, hvad jeg hørte i forrige Møde af det ærede Medlem fra Randers (Vüttichau), naar der siges til de andre Samfundsklasser, der ikke have Raad til at kjøbe det fineste danske Smør: I kunne jo nøies med hvad I kunne faae. I kunne nøies med Fedt f. Ex. Ja, det ærede Medlem fra Randers var saa venlig at stille i Udsigt, at de dog ogsaa maatte faae en vis Art Smør, idet han anbefalede at have sin Opmærksomhed henvendt paa det Smør, som indføres her i Landet, „det er vel ikke synderligt godt, men det har dog den Fordel, at det er Natursmør“, hittede det ærede Medlem, og saa kan det jo være det samme, hvorledes det er, om det er aldrig saa daarlig i Henseende til Smaag og Næringsværdi. De lavere Samfundsklasser maa nøies med at have den Tilfredsstillelse at vide, at det dog er Natursmør, selv om det er nok saa slet. Jeg synes, at det er en vel flot Betragtning, som kun stemmer saare lidet med de ellers saa elskværdige Udtalelser, som komme frem paa Møderne og paa Valgtribunerne, til Bedste for Smaafolk, og det var dog det Bedste, at vore Udtalelser fra Folkemøderne og Valgtribunerne følges i vore Handlinger ogsaa her i denne Sal. (Hør). Og jeg kan derfor ikke forstaa, med hvilken Berettigelse den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) søgte at flaa fast, at der her ikke kunde være Tale om Smaafolk. Her kunde ikke være Tale om Andet end Landbrugets Interesser. Det ærede Medlem gik saa vidt, at han sagde, at de, som ikke delte hans Opfattelse, ikke havde den mindste Forstand paa Landbrugets Tarv og viste, at vi knap nok havde Interesse for Landbruget i det Hele taget, naagtet Landbruget er den største Hovednerve i vort økonomiske Liv. Derfor vilde det ærede Medlem ikke tillade, at man førte Diskussionen derhen, at Spørgsmaalet her ogsaa havde nogen Betydning for Smaafolk. Nu skal jeg dertil sige, at de ærede Medlemmer fra Standerborg: (S Sørensen) og Randers (Vüttichau) samt den ærede sidste Taler dog sloge paa, hvilken Betydning Iaar kunde have for Arbejderbefolkningen, derne Smørret blev dyrere, for saa fik Arbejderne Mere at fortjene. Dertil vil jeg give at det Bemærkning, at jeg er bange for, at det kun er en kjon Frase, da de, der kjende Forholdet paa Landet, som jeg gjør det, vil vide, at Landarbejderne, de jordløse Husmænd, har ikke havt sa